

Albino dril op de Liphústerheide

Onder het kopje 'Kleur bekennen' in Schubben & Slijm nr 37 (juli 2018) werd melding gemaakt van de vondst van wit kikkerdril door Diana Lexmond in een vijver in de kasteeltuin in Geldrop. Er wordt bij vermeld dat de larven uit deze albino eiklomp dus ook wit zullen zijn, als er niets mis gaat. Hieronder mijn ervaring met een klompje wit dril van een aantal jaren geleden.

Albinodril op de Liphústerheide

Op 17 april 2006 vond ik in een sloot op de Lippenhuisterheide tussen normaal gekleurd kikkerdril van de bruine kikker, een klompje dril waarvan de eitjes niet zwart, maar wit waren. Albino-dril dus.

Donkere larven

Dat het hier niet om beschimmeld dril ging was mij meteen duidelijk. Beschimmeld dril kenmerkt zich door de witte, wollige structuur rond de eitjes. Deze eitjes waren glad en glimmend. Na iets dril te hebben meegenomen naar huis, bleek na enkele dagen dat ook de larfjes wit waren. Echte albino's bleken de dikkopjes na weer een aantal dagen verder echter niet te zijn. De oogjes waren in plaats van rood, donker gekleurd. Na nog een aantal dagen verdween de witte kleur echter en geleidelijk aan werden de larven donker, zoals een normale larve betaamt.

Onderzoek

Naar aanleiding van deze vondst wees herpetologe drs. Annie Zuiderwijk, toen nog verbonden aan de Universiteit van Amsterdam, mij op een oud artikel van een zekere Smallcombe die onderzoek had gedaan aan de ontwikkeling van witte eitjes en de kruisingsresultaten van de volwassen geworden dieren. In een beek in de buurt van Londen werd in 1938 – net als in

Albino dril bruine kikker, Lippenhuisterheide.
(Foto: Jelle Hofstra)

Albino larven bruine kikker, Lippenhuisterheide.
(Foto: Jelle Hofstra)

mijn geval – een wit legsel gevonden tussen tientallen normaal gekleurde eiklompjes van de bruine kikker. Het legsel werd apart opgekweekt en de eitjes ontwikkelden zich tot geheel witte larven. Na enkele dagen kregen de larven echter kleur en toen ze tot kikkertjes metamorfoseerden, waren ze niet meer van normaal gekleurde bruine kikkertjes te onderscheiden. Na nog enkele jaren met deze nakomelingen te hebben gekweekt, bleek na een jaar tussen de nakomelingen een albino kikker te zitten. Een jaar later zaten er tussen de normale larven opnieuw enkele albino's. Vanaf 1942 zijn er geen verdere waarnemingen meer gedaan. Dit vooral in verband met de oorlogsomstandigheden.

Genetische grondslag

Zonder al te technisch te worden is de verklaring van Smallcombe's waarneming als volgt. Albinisme bij kikkers heeft een genetische grondslag. Slechts één gen is verantwoordelijk voor albinisme. Zodra dat gen in beide ouderparen voorkomt treedt albinisme op. Het eistadium van een embryo bestaat vooral uit het weefsel van de moeder en pas later komen de kleurfactoren van het embryo tot uiting. De eitjes van een volledig albino vrouwtje zijn dus altijd wit, ook al zijn deze eitjes bevrucht door een normaal gekleurd mannetje. De kleuring komt dan pas – zoals in mijn geval – in het larvale stadium tot stand. Omgekeerd kunnen uit normaal gekleurde eieren albino kikkertjes groeien, als de betreffende eitjes de eigenschap voor albinisme van beide ouders hebben. Dan komt het albinisme pas na de metamorfose tot uiting. Het zal duidelijk zijn dat de werkwijze van Smallcombe toen, door mij niet herhaald kon worden. Verder kweken met de uit deze eitjes ontstane kikkertjes is niet mogelijk aangezien de kikkers beschermd zijn en we die dus niet onder ons mogen hebben.

Jelle Hofstra

Blauwe groene kikker

Wij ontvingen deze foto gemaakt op 30 augustus jl. in de Kop van Overijssel. Het blijkt te gaan om een kleurafwijking bij een groene kikker: cyanisme. Dit komt bij groene kikker wel vaker voor, maar is altijd bijzonder om te zien. Wij ontvangen dit soort meldingen daarom graag: redactie@ravon.nl

Blauwe groene kikker, Woldlakebos.
(Foto: Marjon Kooijman)